

Pealkiri: “**Multimedia support of early literacy learning**” (“Multimeedia tugi varasele kirjaoskuse omandamisele”)

Autorid: Eliane Segers (lugemise uurija), Ludo Verhoeven (uurinud kirjaoskuse, sh funktsionaalse kirjaoskuse arengut)

Allikas: Computers & Education 39 (2002) 207-221.

Üldinformatsioon artikli sisu kohta

Eesmärk: lasteaialaste sõnavara arendamise arvutiprogrammi loomise kirjeldamine.

Kellele: lasteaialastele õppeotstarbelise tarkvara loojatele, heterogeenseses rühmades õppe-kasvatustöö kavandajatele, st mitme tasandi praktikutele, aga ka teadlastele

Valdkond: alusharidus

Uuringutüüp: uurimisküsimuste (mitte hüpoteeside) olemasolu viitaks justkui kvalitatiivsele meetodile, tegelikult on aga tegu arvutiprogrammi tõhususe kvantitatiivse hindamisega

Esitusviis ja arutelu

Eesmärgid: disainida sõnavara arendav arvutiprogramm koolieelikutele ning analüüsida õppimise efektiivsust seda programmi kasutades. Uurimisküsimus: kas esimest või teist aastat lasteaias käivad immigrandide lapsed saavad kasu lühiajalisest sõnavara treeningu programmist?

Peamised kontseptsioonid, kasutatud mõisted: Artiklis räägitakse kirjaoskuse arengust, põhjendatakse arvutite kasutamise vajalikkust. Olulise taustainfona antakse lugejatele Hollandi alusharidussüsteemi iseloomustus (tegemist on mitmes mõttes heterogeense rühmaga). Järgneb õpiotstarbelise programmi loomise kirjeldus. Erinevat tüüpi ülesannete puhul esitatakse teoreetiline põhjendus, milleks on sedalaadi ülesanded head, milliseid oskusi arendada aitavad. Sõnavara omandamise juurde kuuluvad mängulised ülesanded on loo kuulamine, sõnavaramäng, avastusmäng jne.

Viited: Viidatud on 37 allikale, valdavalt on tegemist ajakirjaartiklitega.

Töö metoodika: läbi viidi 2 erinevat uurimust. Mõlemal juhul kirjeldatakse valimit ning metoodikat piisavalt. Reliaabluse ja valiidsuse saavutamise meetodid on samuti piisavalt täpselt esitatud.

Uurimuses kasutati meetodit eeltest - treening – testimine. Metoodika on lahti seletatud piisavalt täpselt selleks, et meetodit saaks korrata. Välja on toodud nii see, millised olid eeltestid ja testid, kui ka see, kuidas (millise programmi abil, millises ruumis, mitu korda, kui kaua) viidi läbi treeninguid. Esitatud metoodika on sobiv selleks, et hinnata õpitarkvara abil sõnavara omandamise efektiivsust.

Tulemused: Uurimusest selgus, et laste sõnavara on suurenenud treeningu tulemusel ning et muutused sõnavaras on statistiliselt olulised. Kasutati t-testi, mis on siin asjakohane. Tulemused on esitatud napilt, kuid püstitatud eesmärki silmas pidades piisavalt. Autori väited on tõendusmaterjaliga piisavalt kaetud. Tulemused on kooskõlas ka ühe varasema, antud artiklis refereeritud uuringu tulemustega.

Arutelu ja kokkuvõte: Uurimistulemusi on seostatud eelneva kirjanduse ülevaatega juba tulemusi analüüsides. Siin ei ole põhiohk mitte niivõrd saadud tulemuste uudsusel, kuivõrd programmi headuse kontrollil. Selgus, et programmi kasutamine annab häid tulemusi laste sõnavara arendamisel. Samas, kuna varem ei ole uuritud sedalaadi programmide mõju laste sõnavara arengule, siis võib ka eelnimetatud tulemust uudseks lugeda. Kirjutatu laiem tähendus seisnebki selles, et nüüd on meil olemas kinnitus ühe konkreetse programmi efektiivsuse kohta.

Hinnang uuringule: Uurimisküsimused leidsid antud töös vastuse. Esitusviis oli veenev. Tegu oli napi, kuid kompaktselt artikliga, kus põhiohk loodud programmi kirjeldusel ning kus kõik erinevad osad on omavahel seotud ja kooskõlas.

Isiklik arvamus: Artikli lugemise muutis huvitavaks see, et olen ise näinud mõningaid koolieelikutele mõeldud programme. Suhtusin neisse kui meelelahutusse ning alahindasin sedasorti programmide tähtsust lapse sõnavara ja kirjaoskuse arendamisel. Keeruline oli lugeda seetõttu, et minu teadmised alushariduse osas ei ole väga põhjalikud.